

# Βοηθήστε μας να τα καταγράψουμε!

Εάν βρείτε κρότωνα στα κατοικίδια ζώα σας ή στο σώμα σας, στείλτε μας μια φωτογραφία του κρότωνα. Επικοινωνήστε μαζί μας εάν επιθυμείτε να συνεισφέρετε με συλλογή δειγμάτων.



Σκανάρετε  
εδώ για  
περισσότερες  
πληροφορίες



Tick - Tick

Vector Ecology &  
Applied Entomology



Μπορείτε να  
επικοινωνήσετε μαζί μας στο email:  
[thethreemosquiteers@gmail.com](mailto:thethreemosquiteers@gmail.com)  
ή να επισκεφθείτε την  
ιστοσελίδα μας

Ιστοσελίδα: [martinoulab.weebly.com/tick---tick](http://martinoulab.weebly.com/tick---tick)



Παραγωγή Field Studies Council Publications

Το φυλλάδιο αυτό δημιουργήθηκε από τους Κ. Αθανασίου, Α. Σαράτση, Ι. Αγγελίδου, Η.Ε. Ρογ και Α.Φ. Μαρτίνου. Επιχορηγείται από το Darwin Plus Local (DPLR1\_1049) και το Darwin Plus (DPLUS 198). Ευχαριστούμε την L. Chitimia-Dobler για την παραχώρηση φωτογραφιών στις οποίες βασίστηκαν τα σχέδια.



# The Three Mosquiteers μαθαίνουν για τους κρότωνα



Γεια σας  
είμαι η ΜΟ



Μπουλούκος

Γεια σας,  
είμαι ο Σκι και μαζί  
θα μάθουμε για τους  
κρότωνα ή αλλιώς  
τσιμπούρια



Μιάου

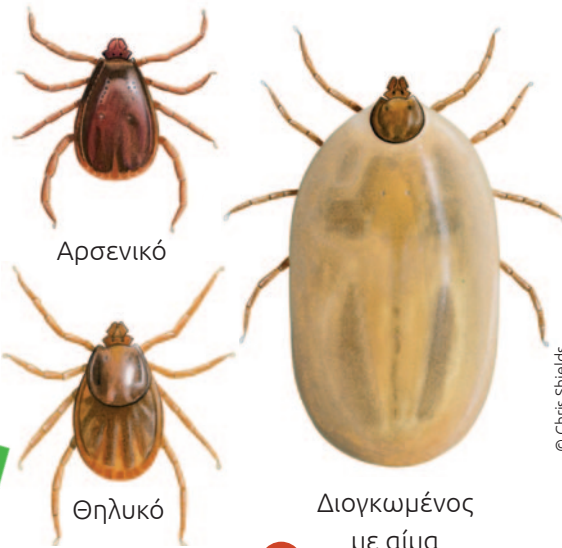


Γεια σας, είμαι  
η Ντο. Μπορείτε κι εσείς να  
μας βοηθήσετε να καταγράψουμε  
κρότωνα, συμμετέχοντας ως  
πολίτες επιστήμονες στο  
πρόγραμμα Tick-Tick





Οι κρότνες ή κοινώς τσιμπούρια είναι πολύ μικροί σε μέγεθος. Μοιάζουν με αράχνες αλλά χρειάζονται αίμα για να αναπτυχθούν. Το μέγεθος τους διαφέρει: για παράδειγμα οι προνύμφες είναι τόσο μικρές όσο η κεφαλή της καρφίτσας, ενώ τα θηλυκά που έχουν τραφεί έχουν το μέγεθος ενός μπιζελιού.



Αρσενικό

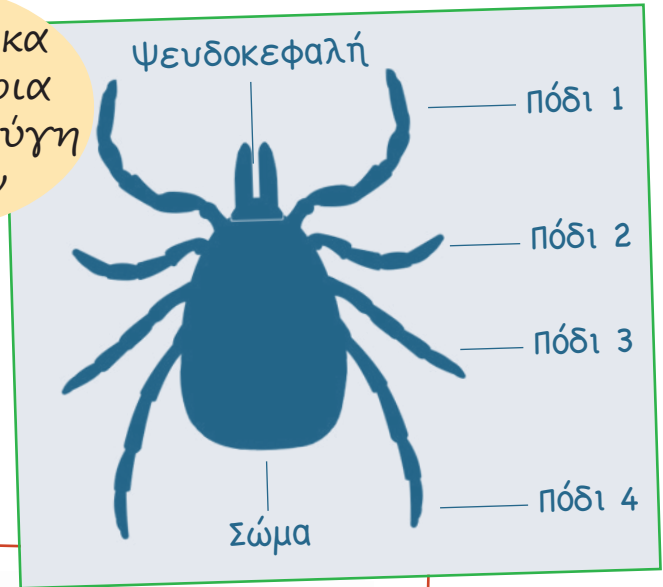
Θηλυκό

Διογκωμένος με αίμα θηλυκός κρότνας

Προνύμφη ●  
 Νύμφη ●  
 Ενήλικο στάδιο ●  
*Rhipicephalus sanguineus s.l.*  
 (τσιμπούρι του σκύλου)

© Chris Shields

Τα ενήλικα τσιμπούρια έχουν 4 ζεύγη ποδιών

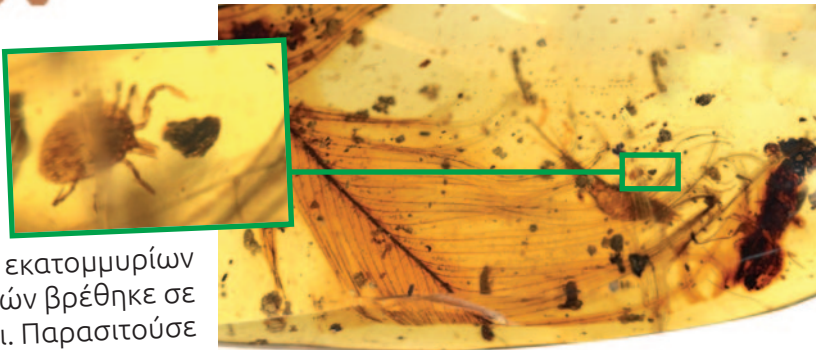


Οι κρότνες διαχωρίζονται σε μαλακούς (Οικογένεια Argasidae) και σκληρούς (Οικογένεια Ixodidae)

Ο πιο κοινός κρότνας στην Μεσόγειο είναι το *Rhipicephalus sanguineus s.l.* Προσβάλλει κυρίως τους σκύλους, αλλά και τους ανθρώπους λόγω της στενής τους συνύπαρξης.



Ένας σκληρός κρότνας ηλικίας 99 εκατομμυρίων ετών βρέθηκε σε κεχριμπάρι. Παρασιτούσε έναν πτερωτό δεινόσαυρο.



Peñalver et al., 2017. Nat Commun 8, 1924 (2017).  
<https://doi.org/10.1038/s41467-017-01550-z>

Διαχωρισμός θηλυκών και αρσενικών



Η πλάκα χιτίνης καλύπτει το ένα τρίτο του σώματος στους θηλυκούς κρότνες



Η πλάκα χιτίνης καλύπτει όλο το σώμα στους αρσενικούς κρότνες

© ArtAdi/Shutterstock

Δεν μεταφέρουν όλοι οι κρότνες τις ίδιες ασθένειες

Υπάρχουν περίπου 900 είδη κροτώνων παγκοσμίως αλλά μόνο λίγα είδη τσιμπούν και μεταδίδουν παθογόνα, όπως βακτήρια, παράσιτα και ιούς. Κάποιες από τις ασθένειες που προκαλούν είναι π.χ. ρικετσιώσεις, αναπλαστώσεις, η νόσος του Lyme/Μπορρελίωση και ο αιμορραγικός πυρετός Κριμαίας – Κονγκό.





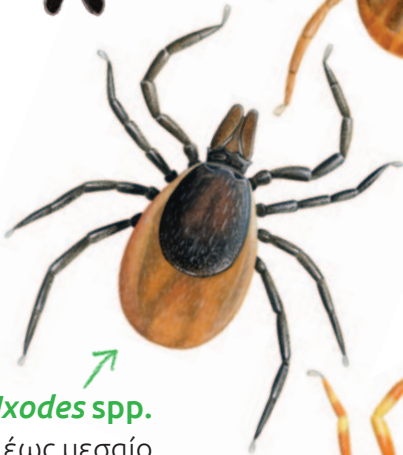
# Ενήλικοι κρότωνες - Τα διαφορετικά γένη

## και πως τα διαχωρίζω



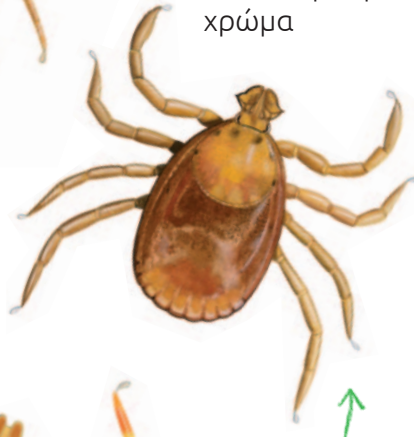
### *Rhipicephalus spp.*

Μικρό έως μεσαίο μέγεθος- κοντή ψευδοκεφαλή-εξάγωνη βάση ψευδοκεφαλής- καστανοκίτρινο έως καστανέρυθρο χρώμα



### *Ixodes spp.*

Μικρό έως μεσαίο μέγεθος- επιμήκης ψευδοκεφαλή- βαθύ καστανό χρώμα



### *Haemaphysalis spp.*

Μικρό έως μεσαίο μέγεθος- κοντή ψευδοκεφαλή, πιο φαρδιά στη μέση- ορθογώνια βάση ψευδοκεφαλής



### *Hyalomma spp.*

Μεγάλο μέγεθος-επιμήκης ψευδοκεφαλή- χαρακτηριστικοί ανοιχτόχρωμοι δακτύλιοι/τμήματα στα πόδια



© Chris Shields

# Βιολογία και συμπεριφορά των κροτώνων



Οι κρότωνες επιβιώνουν σε μεγάλη ποικιλία βιοτόπων ανάλογα με το είδος, από απόλυτα ξηροθερμικές μέχρι και υγρές περιοχές.

Τους συναντάμε ανάμεσα σε ξερά/υγρά φύλλα και χόρτα ή στο έδαφος, σε δάση, λιβάδια, θαμνώνες και φρύγανα, αλλά και εντός γεωργικών εκτάσεων, αστικών πάρκων ακόμη και σε κήπους σπιτιών.

Οι κρότωνες δεν πετούν ούτε πηδούν. Περιμένουν υπομονετικά πάνω στη βλάστηση να περάσει κάποιος άνθρωπος ή ζώο για να προσκολληθούν πάνω του. Κάποια είδη κυνηγούν κι ενεργά

Οι κρότωνες δραστηριοποιούνται καθόλη τη διάρκεια του έτους, κυρίως την άνοιξη, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο.



Προσκολλώνται στο δέρμα και τρέφονται με αίμα για αρκετές ημέρες αυξάνοντας το βάρος τους μέχρι και 100 φορές, πριν πέσουν πάλι στο έδαφος



Joseph Higgins/Unsplash



# Ο Βιολογικός Κύκλος των Κροτώνων

Οι κρότωνες περνούν από 4 στάδια ζωής:

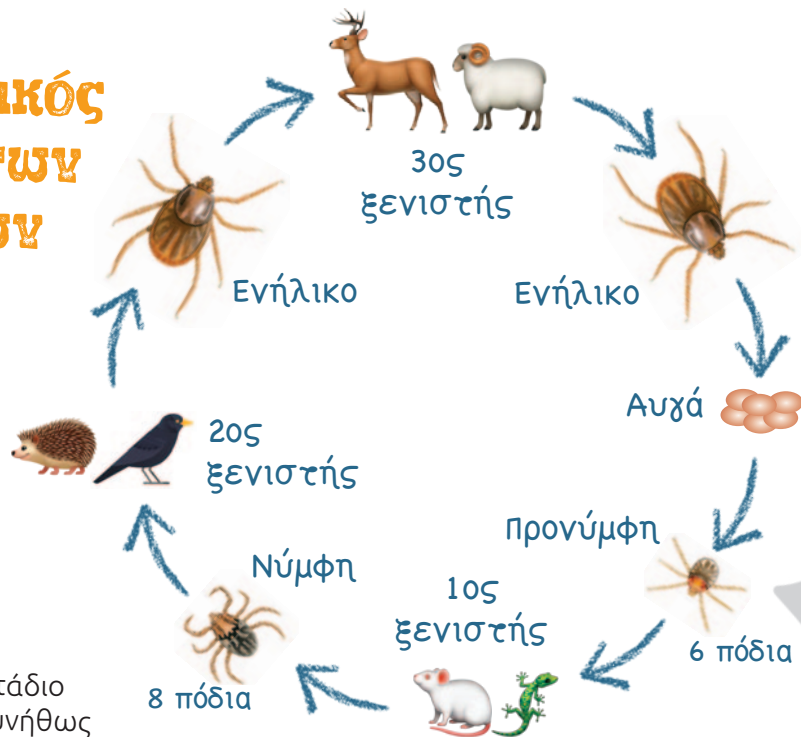
- Αυγό
- Προνύμφη
- Νύμφη
- Ενήλικο

Ανάλογα με το στάδιο τα τσιμπούρια συνήθως τρέφονται από:

**1ος και 2ος ξενιστής:** μικρά έως μεσαίου μεγέθους ζώα (πουλιά, ερπετά, θηλαστικά μικρού έως μεσαίου μεγέθους).

**3ος ξενιστής:** μεγάλα ζώα (παραγωγικά ζώα, σκύλοι, αλεπούδες, γάτες, αγρινά).

Ο βιολογικός κύκλος τους διαρκεί μήνες έως χρόνια και απαιτεί ένα γεύμα αίματος σε κάθε στάδιο.



Στην Μεσόγειο ξενιστής του πιο κοινού κρότωνα (*Rhipicephalus sanguineus* s.l.) είναι συνήθως ο σκύλος για όλα τα στάδια ανάπτυξης του είδους

## Προστατεύστε τον εαυτό σας και τα κατοικίδια σας

Τα παθογόνα που μεταδίδονται από τους κρότωνες χρησιμοποιούν ως αποθήκη στη φύση τα ζώα, τους κρότωνες ή και τα δύο, και κυκλοφορούν μεταξύ τους. Ο άνθρωπος προσβάλλεται τυχαία στην σπάνια περίπτωση που ένας κρότωνας (συνήθως ενήλικο/νύμφη) μεταφέρει το παθογόνο και δεν αφαιρεθεί σύντομα.

Φορέστε μακρύ παντελόνι και χρησιμοποιείτε εντομοαπωθητικό σε ακάλυπτα μέρη του σώματος όταν δραστηριοποιείστε στη φύση

Ελέγξτε τα ρούχα και το σώμα σας μετά από μια βόλτα στην εξοχή. Κάντε ντους μόλις επιστρέψετε στο σπίτι

Ελέγξτε τα κατοικίδια σας τακτικά για παρουσία κροτώνων. Εφαρμόστε προληπτική εξωπαρασιτική αγωγή με βάση τις συστάσεις του κτηνιάτρου σας.



Αν μας τσιμπήσει κρότωνας τοποθετούμε μια λαβίδα με μυτερά άκρα πολύ κοντά στο δέρμα και τραβάμε τον κρότωνα προς τα πάνω

